

(19)

SUOMI - FINLAND

(FI)

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

PATENT- OCH REGISTERSTYRELSEN

FINNISH PATENT AND REGISTRATION OFFICE

(10) FI 782581 A7

**(12) JULKISEKSI TULLUT PATENTTIHAKEMUS
PATENTANSÖKAN SOM BLIVIT OFFENTLIG
PATENT APPLICATION MADE AVAILABLE TO THE
PUBLIC**

(21) Patentihakemus - Patentansökan - Patent application **782581**

(51) Kansainvälinen patenttiluokitus - Internationell patentklassifikation -
International patent classification (IPC¹)
H03G 0/

(22) Tekemispäivä - Ingivningsdag - Filing date **23.08.1978**

(23) Saapumispäivä - Ankomstdag - Reception date **23.08.1978**

(41) Tullut julkiseksi - Blivit offentlig - Available to the public **18.03.1979**

(43) Julkaisupäivä - Publiceringsdag - Publication date **12.06.2019**

(32) (33) (31) Etuoikeus - Prioritet - Priority

17.09.1977 DE 2741952

(71) Hakija - Sökande - Applicant

1 •HELL, RUDOLF, TOWN UNKNOWN, SAKSA, (DE)

(72) Keksijä - Uppfinnare - Inventor

1 •BERNITT JUERGEN, TOWN UNKNOWN, SAKSA, (DE)

(54) Keksinnön nimitys - Uppfinningens benämning - Title of the invention

Nivåreglerkrets

Fa. Dr.-Ing. Rudolf Hell GmbH., Grenstr. 1-5, D-2300 KIEL 14,
Saksan Liittotasavalta

Tasonsäätöpiiri - Nivåreglerkrets

Keksintö koskee AM-PM-moduloitujen signaalien vastaanottimille tarkoitettua tasonsäätöpiiriä patenttivaatimuksen 1 johdannossa mainitulla tavalla. AM-PM-moduloitujen signaalien siirrossa on tunnettua, että vastaanotin varustetaan tasonsäätöpiirillä, jonka tulee tasata siirtotiellä esiintyvät tason vaihtelut. Tätä varten kondensaattori varataan signaalin kulloiseenkin huippuarvoon, jolloin käytetään nousevaa kondensaattorijännitettä laskemaan sisäänmenovahvistinasteen vahvistusta ja siten tasoa tai laskevaa kondensaattorijännitettä tason nostamiseksi vahvistuksen yläpuolelle. Jotta ei alituisesti tarvitse tehdä signaalia seuraavaa vahvistusmuutosta, tehdään tämän säädön käyttö riippuvaiseksi kondensaattorijännitteen kynnysarvon ylittämisestä.

Mutta AM-PM-moduloidussa kuvasignaalsiirrossa saattaa esiintyä siirtomatkan johdosta vaihesiirtymäkohdissa yliheilahtajia, jotka saavat aikaan liian nopean vahvistuksen vähenemisen. Tämä johtaa tason ei-toivottuihin laskuihin, varsinkin hyppyjen esiintyessä usein.

Keksinnön tarkoituksena on saada aikaan kytkentä tason säädön parantamiseksi, joka välttää näitä ei-toivottuja tason vaihteluita. Keksintö saa aikaan tämän patenttivaatimuksen 1 tunnusmerkkiosassa ilmoitetuilla tunnusmerkeillä. Keksinnön edullisia jälleenkehitysmuotoja on esitetty alivaatimuksissa 2-8.

Keksintöä käsitellään seuraavassa lähemmin piirustusten 1-4 avulla. Niissä nähdään:

kuvio 1: säätöjännitteen tuottamisessa syntyvät käyrän kulut tavanomaisessa tason säädössä (tekniikan taso)

kuvio 2: vastaavat käyrien kulut keksinnön mukaisessa tasonsäätöpiirissä

kuvio 3: keksinnön periaatekytkinkaavio

kuviot 4a - c): muutamia ylimääraisten vaikutussuureiden käyriä.

Kuvio 1 näyttää funktiona $f(t)$ niin kutsutun yliheilahtajan, joka ylittää kynnysarvon S , ja siten, kuten alussa mainittiin, se alkaa varaamaan kondensaattoria C . Tämä varausjännite on $f'(t)$:nä esitetty kaaviomaisesti keston $\Delta(t)$ impulssina, ja huomataan, että koko ajan $\Delta(t)$ kondensaattori varautuu ja siten taso laskee voimakkaasti säätövahvistimen kautta.

Kuvio 2 näyttää samoin yliheilahtajan $\ddot{U}$, joka kuitenkin on annettu kahdelle kynnysarvolle S_1 ja S_2 . Kuvion 2 kynnysarvo S_2 vastatkoon kuvion 1 kynnysarvoa S . Kynnysarvot S_1 ja S_2 , kuten kuviossa 3 myöhemmin on esitetty, ovat loogisesti niin yhdistetyt, että vain alueella kynnysarvon S_1 ja S_2 välillä annetaan varaussignaali kondensaattorille. Tämä johtaa molempiin kaaviomaisesti esitettyihin impulsseihin $f'(t)$, jotka kestävät kulloinkin ajan Δt_1 ja Δt_2 . Nämä impulssit varaavat kondensaattorin, mutta, kuten huomataan, eivät niin paljon kuin ajan Δt kuviossa 1 esitetty impulssi, minkä johdosta säätöjännite ei laske niin voimakkaasti.

Kuviossa 3 on esitetty tasonsäätöpiirin periaatekytkinkaavio. Sisäänmenosta E , joka voi olla antenni tai siirtojohto, saapuu AM-PM-signaali jännitteenjakajan R_1 , R_2 kautta säätövahvistimen V_R miinus-sisäänmenoon, jonka plus-sisäänmeno on vastuksen R_3 kautta yhdistetty runkoon. Vahvistimessa V_R on säätösisäänmeno R_e , jossa on säätöjännite. Vahvistimelta V_R saapuu signaali ulostuloon A ja kahdelle

kynnysarvokytkimelle I ja II, jolloin signaali on kynnysarvokytkimissä I ja II plus-sisäänmenoissa. Kynnysarvokytkinten I ja II kynnysarvot määrätään vastusten R_{S1} , R_{S2} ja R_V kautta, jotka ovat jännitteenjakajina vakiojännitelähteen ja rungon välillä. Kynnysarvoasteen I miinussisäänmeno on vastuksen R_{S1} jännitehäviöllä ja kynnysarvoasteen II miinussisäänmeno on vastuksen R_{S2} ja R_{S1} jännitehäviöllä. Tällöin R_{S1} on kytkettynä kynnysarvoasteen I miinussisäänmenon ja rungon välillä, vastus R_{S2} kynnysarvoasteen II miinussisäänmenon ja kynnysarvoasteen I miinussisäänmenon välillä. Esivastus R_V on asteen II miinussisäänmenon ja vakiojännitelähteen plusnavan välillä.

Yksinkertaisimmassa tapauksessa on kynnysarvoasteen I ulostulo JA-portilla, joka on yhdistetty vastuksen R_5 kautta toimintavahvistimesta J muodostuvan integraattorin miinussisäänmenoon, joka on kytketty takaisin kondensaattorin C avulla. Tämän integraattorin ulostulo, joka toiminnanmukaisesti esittää alussa kuvattua varauskondensaattoria, on liitetty säätövahvistimen V_R säätösisäänmenoon R_e . Portti T_1 on esitetty neljällä sisäänmenolla, mutta yksinkertaisimmassa tapauksessa siinä voisi olla ainoastaan kaksi sisäänmenoa, jolloin toinen sisäänmeno voi olla invertoiva sisäänmeno, johon on liitetty kynnysarvoasteen II ulostulo tai kynnysarvoaste II voisi olla liitetty palauttajan kautta portin T_1 toiseen normaaliin sisäänmenoon. Jotta vältyttäisiin turhalta kytkentämuunnelmien piirtämiseltä, on kytkentä esitetty parhaimmassa rakennesteessaan, jolloin muut kytkentämuunnelmat saadaan jättämällä pois vastaavat vaikutussuureet.

Kuvion 2 esittämässä tapauksessa oletetaan, että nouseva signaali on ylittänyt kynnysarvon S_1 , mutta ei ole vielä saavuttanut kynnysarvoa S_2 . Tässä tapauksessa antaa kynnysarvoaste I signaalin H, kynnysarvoaste II signaalin L, joka palautetaan H:lle ja kytkee JA-portin T_1 läpi. JA-portti T_1 on liitetty vastuksen R_5 ja vastuksen R_5 kanssa rinnakkain olevan diodin D kautta toimintavahvistimen J miinussisäänmenoon. Samanaikaisesti on vastus R_6 kytketty JA-portin ulostulosta jännitelähteen plus-napaa vasten. Vastukset R_5 ja R_6 on valittu suunnilleen suhteessa 100:1.

Jos JA-portti T_1 kytkee läpi, integraattorin ulostulojännite tulee negatiivisemmaksi, koska kondensaattori varautuu nopeasti diodin D

ja suhteellisen matalaohmisen vastuksen R_6 kautta. Tästä seuraa, että taso laskee negatiivisen jännitteen johdosta, joka on vastuksen R_4 kautta säätövahvistimella V_R .

Jos kynnysarvoaste S_2 ylitetään, antaa kynnysarvoaste II signaalin H, joka palautetaan signaaliksi "L" ja JA-portti T_1 ei johda. Tässä tapauksessa kondensaattori C purkaa vastuksen R_5 kautta, joka on suhteellisen suuriohminen, L-signaalilla olevalle portille T_1 , se on, integraattorin J ulostulojännite nousee hitaasti. Vahvistimen V_R ulostulossa tapahtuva tason nousu voidaan kuitenkin laiminlyödä.

Riippuen kuvion 3 mukaisesti kytkennän rakenneasteesta voi portissa T_1 olla useita sisäänmenoja ja kynnysarvoasteen II ulostulosignaalin invertointi voi tapahtua invertoivan JA-portin T_2 kautta, jossa myös voi olla useita sisäänmenoja. JA-portti T_1 voi olla yhdellä sisäänmenolla varustettuna staattisella signaalilla "vastaanottovalmius", joka antaa ennen siirron alkua L-signaalin ja saavutettaessa vastaanottovalmius H-signaalin, siis portti T_1 avautuu. Lisäksi voidaan antaa signaali portille T_1 , joka ilmoittaa kantoaallon tarjonaolon (H) ja poissaolon (L), mikä signaali saadaan valinta-asteen F (suodin) kautta, joka on liitetty signaalisyöttöön. Sellaiset suotimet ovat yleisesti tunnettuja, joten vastaavaa kytkentää ei ole tästä syystä esitetty. Se voi olla esim. kantataajuudelle viritetty resonanssipiiri.

Portissa T_2 voi olla lisäksi vielä muita sisäänmenoja, joita kosketaan toisaalta vaihemerkillä, joka siirretään siirrettyjen rivien välissä olevassa aukossa, ja toisaalta signaalilla "ohjelma", joka tuotetaan ennen siirron alkua.

Nämä lisäsignaalit on esitetty kuvioissa 4a) - c) yksityiskohtaisemmin. a)-kohdassa esitetty signaali on ennen siirtoa "L" ja, sen jälkeen kun on saatu aikaan vastaanottovalmius, "H", se on, kynnysarvoaste I on kytketty läpi portin T_1 kautta.

b)-kohdassa esitetty signaali "vaihemerkki" tuotetaan hukka-aikoina kahden toisiaan seuraavan rivin välissä (CCITT-normi). Jos vaihemerkillä on arvo L, se invertoidaan portin T_2 kautta ja samoin se kytkee asteen II pois.

c)-kohdassa esitetyllä signaalilla "ohjelma" on ennen siirtoa arvo L ja kuvansiirrossa arvo H, minkä johdosta kynnysarvoaste II katkaistaan samoin ohjelmassa.

Tällä kytkennällä on se etu, että, sen jälkeen kun se on kerran ta-
soitettu, se reagoi entistä nopeammin suurempaan tasoon, kun tämä
on tietyllä toleranssialueella. Toleranssialue on annettu kahdella
komparaattorikynnyksellä, jotka muodostavat "ikkunadiskriminaatto-
rin". Tällä tavoin yliheilahtajat, mikäli ne eivät ylitä tolerans-
sialuetta, ei vaikuta enää säätöjännitteen muutosta.

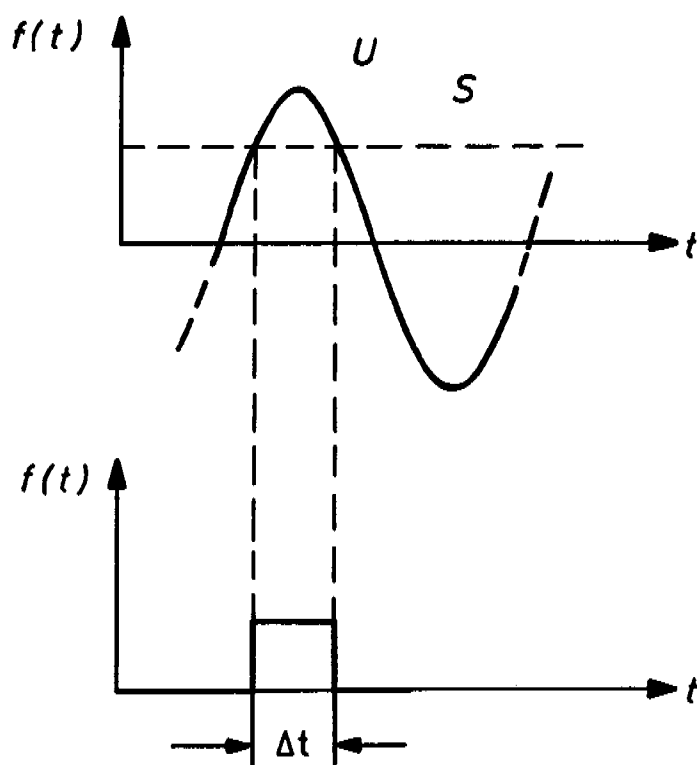
Patenttivaatimukset

1. AM-PM-moduloitujen signaalien vastaanotinta varten tarkoitettu tasonsäätöpiiri varustettuna säätövahvistimella signaalitiellä, signaalilla kynnysarvoasteen kautta varattavalla kondensaattorilla, joka on yhdistetty säätövahvistimeen siten, että kondensaattorin nouseva varaus tuottaa säätövahvistimen vahvistuksen vähenemisen ja kondensaattorin laskeva varaus tuottaa vahvistuksen suurenemisen, t u n n e t t u siitä, että signaalitielle on liitetty toinen kynnysarvoaste säätövahvistimen taakse, jonka kynnysarvo on suurempi kuin ensimmäisen kynnysarvoasteen ja että toisen kynnysarvoasteen ulostulo invertoidaan ja annetaan yhdessä ensimmäisen kynnysarvoasteen kanssa ensimmäiselle JA-portille, joka on yhdistetty kondensaattoriin.
2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että ensimmäisessä JA-portissa on lisäsisäänmeno signaalitielen liitetyn, kantataajuudelle viritetyn valinta-asetteen (suotimen) ulostuloa varten.
3. Patenttivaatimuksen 1 tai 2 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että ensimmäisessä JA-portissa on lisäsisäänmeno signaalia "vastaanottovalmius" varten.
4. Jonkin patenttivaatimuksista 1-3 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että toisen kynnysarvoasteen ulostulosignaalin invertointi tapahtuu invertoivan kahdella sisäänmenolla varustetun JA-portin välityksellä, jolloin toiseen sisäänmenoon on liitetty kynnysarvoaste II, ja toinen sisäänmeno on varustettavissa kahden rivin välissä siirretyllä vaihemerkillä.
5. Patenttivaatimuksen 4 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että toisessa invertoivassa JA-portissa on vielä sisäänmeno, joka on varustettavissa vastaanottimesta ennen siirtoa annetulla ja siirtoa valmistavalla signaalilla (ohjelma).
6. Jonkin patenttivaatimuksista 1-5 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että ensimmäinen JA-portti on yhdistetty suurohmisen vastuksen ja vastuksen kanssa rinnakkain kytketyn diodin kautta kondensaattoriin ja pienohmisen vastuksen kautta virtalähteeseen, jolloin kondensaattorin latausvirtaa varten oleva diodi on navoitettu läpimenosuuntaan.

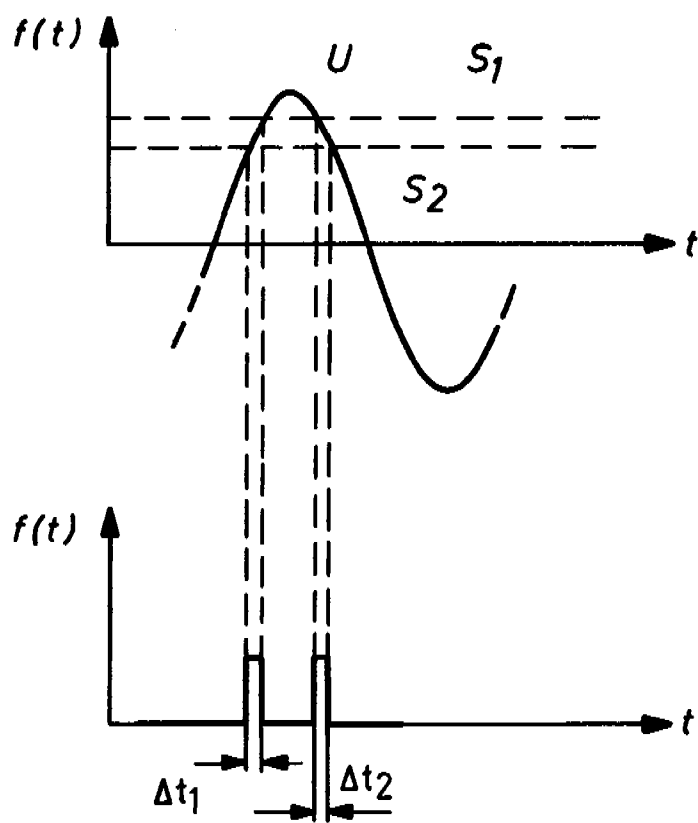
7. Patenttivaatimuksen 6 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että kondensaattori on liitetty toimintavahvistimen miinussisäänmenoon ja ulostuloon, jolloin toimintavahvistimen ulostulo on liitetty säätövahvistimeen ja miinussisäänmeno vastuksesta ja diodista muodostuvaan rinnakkaiskytkentään.

8. Patenttivaatimuksen 6 tai 7 mukainen tasonsäätöpiiri, t u n n e t t u siitä, että pienohmisen vastuksen suhde suurohmiseen vastukseen on suunnilleen 1:100.

Fig. 1

Fig. 2

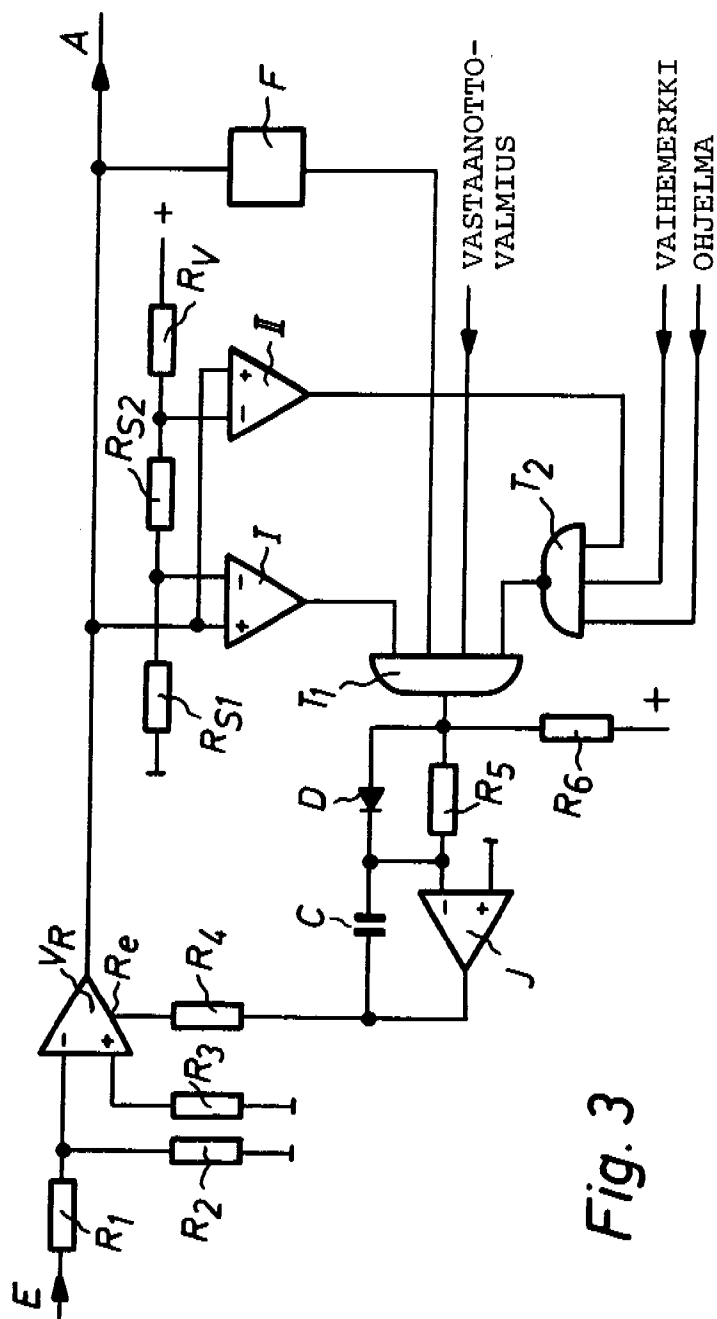

Fig. 3

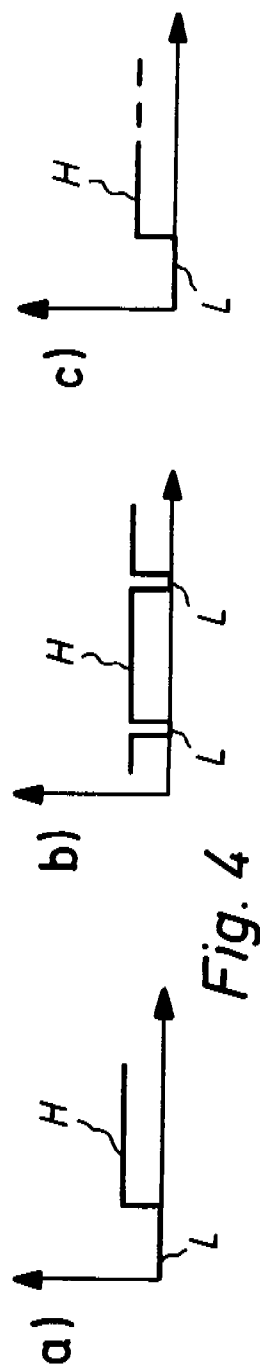

Fig. 4